

Instytut Językoznawstwa

Al. Piastów 40b, 71-065 Szczecin

www.jez.usz.edu.pl

www.facebook.com/InstytutJęzykoznawstwaUS

✉ jezykoznawstwo@usz.edu.pl ☎ 91 444 27 11

W newsletterze:

- aktualności,
- projekty,
- monografie,
- czasopisma naukowe,
- artykuły naukowe,
- konferencje naukowe,
- działalność kół naukowych,
- wykłady, warsztaty, spotkania,
- zapowiedzi.

Aktualności

Życzenia świąteczne

Zapraszamy do udziału w III edycji Międzynarodowej Konferencji Naukowej

„Otwarte lingwistyczne debaty XXI wieku”

organizowanej w Instytucie Językoznawstwa Uniwersytetu Szczecińskiego w dniach 5–6 kwietnia 2024 r.

Termin nadsyłania zgłoszeń:
29 lutego 2024 r.

Kontakt: old@usz.edu.pl
<https://old.usz.edu.pl/>

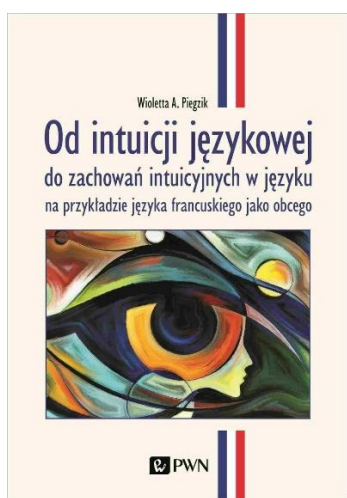

Dr hab. Wioletta A. Piegzik laureatką Nagrody Prezesa Rady Ministrów

Miło nam poinformować, że dr hab. Wioletta A. Piegzik z Instytutu Językoznawstwa US została laureatką Nagrody Prezesa Rady Ministrów w XXX edycji konkursu w kategorii wysoko ocenione osiągnięcia naukowe będące podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego.

Nagroda została przyznana za najlepszą habilitację w dziedzinie nauk humanistycznych w 2023 roku za 2022 rok. Tytuł rozprawy to: „Od intuicji językowej do zachowań intuicyjnych w języku: na przykładzie języka francuskiego jako obcego”. Praca została wyróżniona za opracowanie testów, za pomocą których można rozpoznać, w jaki sposób działa intuicja podczas używania i uczenia się języka obcego, wszechstronną wiedzę na temat intuicji, która umożliwiła zbudowanie odpowiednich narzędzi do badań w glottodydaktyce.

Serdecznie gratulujemy!

**DR HAB.
WIOLETTA PIEGZIK**

laureatką Nagrody Prezesa Rady
Ministrów w XXX edycji konkursu

(informacja za: <https://usz.edu.pl>)

Obrona doktorska mgr Klaudii Dacy

30 listopada 2023 roku w Instytucie Językoznawstwa US odbyła się obrona doktorska mgr Klaudii Dacy. Promotorem dysertacji pt. „Okienka informacyjne w leksykografii pedagogicznej – na przykładzie słowników dla uczących się języka niemieckiego jako obcego” był dr hab. Krzysztof Nerlicki, prof. US. Recenzje pracy przygotowały: prof. dr hab. Joanna Szczęk i dr hab. Renata Nadobnik, prof. AJP. Serdecznie gratulujemy!

Fot. <https://www.facebook.com/InstytutJęzykoznawstwaUS>

Uprawnienia do organizowania egzaminów z języka polskiego jako obcego

Z dumą informujemy, że decyzją Ministra Edukacji i Nauki z dn. 12 grudnia 2023 roku Uniwersytet Szczeciński otrzymał uprawnienia do organizowania egzaminów z języka polskiego jako obcego na poziomach od A1 do C2 dla osób dorosłych.

Jednostką odpowiedzialną za organizację i prowadzenie egzaminów będzie Wydział Humanistycznych US. Wystąpienie o nadanie uprawnień stanowi kontynuację działań podejmowanych przez jednostkę w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego, w ostatnim czasie w szczególności uchodźców wojennych z Ukrainy. Obecnie obcokrajowcy będą mogli nie tylko skorzystać z kursów, ale również – uzyskać certyfikaty językowe (uznawane podczas procedury ubiegania się o obywatelstwo polskie, podejmowania studiów w języku polskim oraz pozwalające wzmocnić ich pozycję na polskim rynku pracy).

Wniosek o nadanie uprawnień przygotowała dr Agnieszka Szlachta we współpracy z dr. hab. Krzysztofem Nerlickim, prof. US, dziekanem Wydziału Humanistycznego US.

Sesje egzaminacyjne będą organizowane zgodnie z harmonogramem Państwowej Komisji ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

Szczegółowe informacje o egzaminach znajdują się na stronie: www.certyfikatpolski.pl.

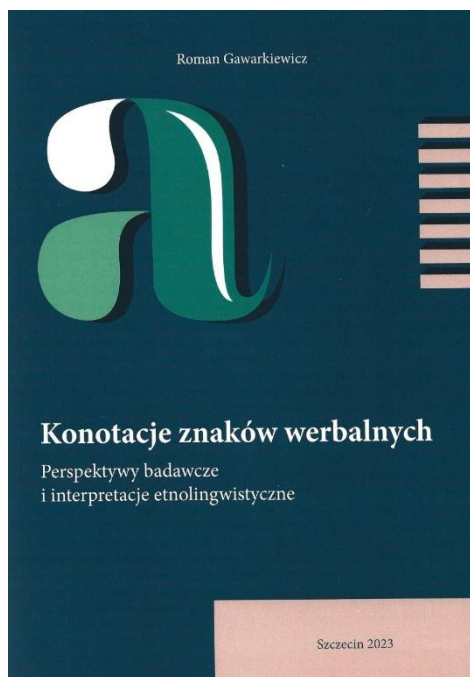
UNIwersytet SZCZECIŃSKI

otrzymał uprawnienia
do organizowania egzaminów
z języka polskiego jako obcego

Nowy projekt naukowy: *Kształtowanie kompetencji kulturowej w nauczaniu języka polskiego na ukraińskich uczelniach*

Z przyjemnością informujemy o finansowaniu przyznanej przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej na realizację projektu pt. „Kształtowanie kompetencji kulturowej w nauczaniu języka polskiego na ukraińskich uczelniach”. Przedsięwzięcie będzie realizowane w partnerstwie z Narodowym Uniwersytetem Politechniką Lwowską i potrwa do grudnia 2024 roku. Kierownikiem zespołu projektowego jest dr Katarzyna Kondziola-Pich.

Konotacje znaków werbalnych.

Perspektywy badawcze i interpretacje etnolingwistyczne

dr hab. Roman Gawarkiewicz, prof. US

Wydawnictwo Volumina.pl, 2023

Zagadnienia podejmowane w monografii wpisują się w nurt badań nad wpływem języka na postrzeganie rzeczywistości i jej konceptualizację, a w efekcie finalnym w spektrum analiz funkcjonującego w danej grupie społeczno-kulturowej obrazu świata.

W książce poszukuję odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób wiedza o otaczającym jednostkę świecie wyraża się na płaszczyźnie jej języka ojczystego i jakie są możliwe sposoby analizy języka w celu jej rekonstrukcji. W swoich analizach staram się opisać i porównać punkty widzenia użytkowników

różnych języków (polskiego i rosyjskiego; polskiego, rosyjskiego, ukraińskiego i białoruskiego; polskiego, niemieckiego i rosyjskiego). Korzystając z teoretyczno-metodologicznych koncepcji ugruntowanych w tradycji badawczej językowego obrazu świata, skoncentrowanych na poszukiwaniu obrazów w języku i tekstach kultury, czyli tego, co określa się jako zbiorowe wyobrażenia o obiektach rzeczywistości, w pierwszym i ostatnim rozdziale niniejszego zbioru formułuję dwie perspektywy badawcze.

Pierwsza z nich dotyczy realizacji badań (we współpracy z dr hab. Barbarą Rodziewicz, prof. US), których rezultatem będzie opracowanie zaktualizowanych słowników asocjacyjnych. Prace nad polskim słownikiem asocjacyjnym zastały już zakończone, słownik zostanie opublikowany w 2024 roku. Jak dotąd przeprowadziliśmy również część badań na terenie Czech i Niemiec. Punktem wyjścia dla drugiej postulowanej przeze mnie perspektywy badawczej jest kategoria pogranicza. W ostatnim tekście zamieszczonym w monografii prezentuję pogranicze jako środowisko człowieka, w którym ma on nie tylko możliwość zetknięcia się z innością, ale przede wszystkim szansę zmierzenia się z nią. W takim ujęciu na plan pierwszy wysuwają się skomplikowane międzykulturowe relacje przygraniczne, których uczestnikami są etnicznie i kulturowo odmienni sąsiedzi często połączeni złożoną i niekiedy bolesną dla obu stron historią oraz niełatwymi problemami regulującymi aktualne wzajemne relacje.

Ten zamykający monografię tekst traktuję jako zapowiedź realizacji drugiego nurtu swoich badań, których celem będzie włączenie się do dyskusji na temat Szczecina jako przestrzeni interkulturowej i obszaru ustawicznej transgresji. Poznawczo wartościowych i inspirujących badawczo informacji dostarczają po tym względem polsko- i niemieckojęzyczne teksty literackie, których autorami są nowi, powojenni, polscy mieszkańcy Szczecina, jak i ci starzy, przedwojenni, niemieccy. Tego typu teksty traktuję jako nośniki pamięci zbiorowej, dla której język jest medium emocjonalnego i sensualnego opisu miejsc i ludzi oraz interpretacji zdarzeń, jej konstytutywnym elementem zaś jest proces komunikowania i porozumiewania się.

Analizy tego zagadnienia dotyczyć będą tożsamości terytorialnej, dla której ważną kwestią jest nie tylko poczucie więzi społecznej, ale też kwestia przywiązania do miejsca i przestrzeni.

Magdalena Lisiecka-Czop / Katarzyna Sztandarska (Hg.)

**Mathematik in Sprachen Europas -
Mathematics in Languages of Europe**
Linguistische Zugänge und interdisziplinäre Perspektiven -
Linguistic Approaches and Interdisciplinary Perspectives

Mathematik in Sprachen Europas
Linguistische Zugänge und interdisziplinäre Perspektiven
Mathematics in Languages of Europe
Linguistic Approaches and Interdisciplinary Perspectives

dr hab. Magdalena Lisiecka-Czop, prof. US,
dr Katarzyna Sztandarska (red.)

Wydawnictwo V&R unipress, 2023

Ukazała się monografia „Mathematik in Sprachen Europas – Mathematic in Languages of Europe” pod redakcją dr hab. Magdaleny Lisieckiej-Czop, prof. US i dr Katarzyny Sztandarskiej z Instytutu Językoznawstwa US. Zakres tematyczny tomu obejmuje zagadnienia wzajemnego oddziaływania na siebie matematyki i języka, a zawarte w nim rozdziały dotyczą aspektów frazeologicznych, kognitywnych, leksykalnych, terminologicznych, przekładoznawczych oraz dydaktycznych. Wśród autorek i autorów są: dr Edyta Bocian, prof. dr hab. Ewa Komorowska, dr Barbara Kosik-Szwejkowska, prof. dr hab. Ryszard Lipczuk, dr hab. Magdalena Lisiecka-Czop, prof. US, dr hab. Jolanta Mazurkiewicz-Sokołowska, prof. US, dr hab. Krzysztof Nerlicki, prof. US, dr Małgorzata Osiewicz-Maternowska i dr Katarzyna Sztandarska z naszego Instytutu.

Szczegółowe informacje i fragment książki dostępne są [na stronie wydawnictwa](#).

Młode słowa.
Obraz świata, kreacje, konteksty

Publikacja autorstwa jurorów konkursu Młodzieżowe Słowo Roku: Bartka Chacińskiego, prof. dr hab. Ewy Kołodziejek, prof. dr hab. Marka Łazińskiego i prof. dr hab. Anny Wileczek

Wydawnictwo Naukowe PWN, 2023

Publikacja „Młode słowa. Obraz świata, kreacje, konteksty” to bezcenny zapis świadomości językowej polskiej młodzieży pierwszych dekad XXI wieku widziany przez pryzmat działalności jury konkursu Młodzieżowe Słowo Roku. Jest to też – co niemniej ważne – zapis naukowej, językoznawczej, kulturowej refleksji, namysłu czworga Autorów nad zjawiskiem owej młodomowy, nad wizją świata przez nią prezentowaną, nad mechanizmami pomnażania w niej słownictwa, nad relacją język (tu: młodomowa) – kultura. To naukowe, zdystansowane spojrzenie, umocowane w metodologii lingwistycznej daje z jednej strony gwarancję rzetelności naukowej i akrybii filologicznej, a z drugiej strony – wysokiej wartości poznawczej i niebagatelnego wkładu w dorobek polonistycznego językoznawstwa.

dr hab. Michał Szczyszek, prof. UAM (fragment recenzji)

Książka ukazała się w otwarty dostęp, można ją pobrać [ze strony internetowej](#).

II Międzynarodowy Kongres Języka i Kultury Polskiej

II Międzynarodowy Kongres Języka i Kultury Polskiej odbył się w dn. 20–22 września br. Celem kongresu było przede wszystkim stworzenie przestrzeni do dyskusji wokół różnorodnych aspektów języka, literatury oraz kultury polskiej, wymiana doświadczeń oraz integracja badaczy z krajowych i międzynarodowych ośrodków naukowych. W wydarzeniu wzięło udział ponad 50 osób reprezentujących takie kraje jak m.in. Chiny, Japonia, Niemcy, USA, Litwa, Austria, Izrael, Finlandia, Bułgaria, Słowacja, Argentyna, Brazylia, Uzbekistan, Estonia i Kanada.

Wydarzenie zostało objęte honorowym patronatem JM Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego, Prezydenta Miasta Szczecin, Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, Wydawnictwa Naukowego PWN oraz NiUS Radio Uniwersytetu Szczecińskiego.

Więcej informacji znajduje się na stronie: <https://mkjkp.usz.edu.pl/>.

Fot. Filip Kacalski (Uniwersytet Szczeciński); materiały organizatorów

Dr hab. Barbara Komenda-Earle, prof. US laureatką stypendium prestiżowej niemieckiej Fundacji Aleksandra von Humboldta

Z radością informujemy, że dr hab. Barbara Komenda-Earle, prof. US po raz kolejny otrzymała stypendium prestiżowej niemieckiej Fundacji Aleksandra von Humboldta.

W ramach stypendiów Fundacji Aleksandra von Humboldta dr hab. Barbara Komenda-Earle, prof. US prowadziła badania w Pracowni Semiotyki Uniwersytetu Technicznego w Berlinie (w latach 2007–2009), Instytucie Języka Niemieckiego i Rosyjskiego Uniwersytetu w Vermont (USA) (2009) oraz Centrum Leksykografii Cyfrowej Berlińsko-Brandenburskiej Akademii Nauk (2020).

Współpracowała z autorytetami takimi jak: prof. dr Roland Posner (lingwistyka i semiotyka), prof. dr Wolfgang Mieder (paremiologia i frazeologia) oraz prof. dr Wolfgang Klein (lingwistyka, psycholingwistyka, leksykografia cyfrowa). Podczas kolejnego pobytu będzie prowadziła badania korpusowe dla języka niemieckiego i polskiego w Instytucie Sławistyki i Hungarologii Uniwersytetu Humboldtów w Berlinie. Jej hostem jest prof. dr Roland Meyer (językoznawstwo słowiańskie, lingwistyka korpusowa, technologie językowe).

Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów!

Umowa o współpracy z Tokyo University of Foreign Studies

19 grudnia br. została podpisana umowa o współpracy międzynarodowej pomiędzy Uniwersytetem Szczecińskim a Tokyo University of Foreign Studies. Pozwoli to m.in. na ścisłą współpracę obu polonistik, ponieważ koordynatorem ze strony TUFs jest dyrektor tokijskiej polonistyki prof. Kōji Morita, a ze strony US – dr hab. Adrianna Seniów, prof. US.

Udział dr hab. Adrianny Seniów, prof. US w Narodowym Czytaniu „Nad Niemnem” w ramach współpracy z Polonijną Organizacją Nauczycieli w Argentynie

Fot. materiały organizatorów

26 grudnia br., w ramach współpracy z Polonijną Organizacją Nauczycieli w Argentynie, odbyło się Narodowe Czytanie „Nad Niemnem”, podczas którego dr hab. Adrianna Seniów, prof. US wygłosiła zdalnie wykład „Eliza Orzeszkowa – patriotka, działaczka, pisarka”.

W spotkaniu uczestniczyło ponad 40 przedstawicieli Polonii, w tym wielu nauczycieli języka polskiego w Argentynie oraz konsulowie Ambasady RP w Buenos Aires.

Wykłady i warsztaty dla szkół

Interdyscyplinarna Konferencja Samorządów Uczniowskich

Pracownicy Instytutu Językoznawstwa US (dr Agnieszka Szlachta) i Instytutu Literatury i Nowych Mediów US (dr Krzysztof Flasiński) wzięli udział w Interdyscyplinarnej Konferencji Samorządów Uczniowskich w V Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Asnyka w Szczecinie.

W konferencji, która odbyła się w dn. 15–16 listopada br., uczestniczyło ponad 200 uczniów z całej Polski.

Wyjazd do Greifswaldu

15 grudnia br. pracownicy i studenci Wydziału Humanistycznego US wzięli udział w wyjeździe do Greifswaldu zorganizowanym przez Koło Młodych Germanistów US.

Wykłady, warsztaty, spotkania

Wykłady o języku polskim

Wydział Humanistyczny US i szczeciński oddział Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego organizuje Wykłady o języku polskim.

W każdym spotkaniu bierze udział kilkadziesiąt osób – uczniów szkół ponadpodstawowych, studentów, nauczycieli i innych miłośników języka polskiego. Wykłady transmitowane są również online przez Uniwizję – telewizję Uniwersytetu Szczecińskiego.

Fot. materiały organizatorów

Harmonogram wykładów:

- 27.11.2023 – *Kto jest dzisiaj autorytetem językowym?*
prof. dr hab. Ewa Kołodziejek,
- 18.12.2023 – *Między prawdą a fałszem – fake news w internecie*
dr Rafał Sidorowicz,
- 5.02.2024 – *Walentykowo: Miłość we frazeologii*
dr hab. Jolanta Ignatowicz-Skowrońska, prof. US,
- 25.03.2024 – *Jak w polszczyźnie postrzegamy ludzkie ciało?*
dr Mirosława Hordy,
- 22.04.2024 – *Liczebniki – trochę teorii, trochę praktyki*
dr hab. Piotr Wojdak,
- 27.05.2024 – *Piękno i radość – świat wartości odzwierciedlony w języku*
dr hab. Adrianna Seniów, prof. US.

Spotkania odbywają się w Bibliotece Międzywydziałowej US przy al. Piastów 40b, bud. 3 o godzinie 17.00.

Zapisy pod adresem: wykladyojęzyku@usz.edu.pl

Liczba miejsc ograniczona.

Dzień otwarty na Wydziale Humanistycznym US

W organizację wykładów i warsztatów dla uczniów ze szkół w Szczecinie i regionie zaangażowało się wielu pracowników Instytutu Językoznawstwa US. W spotkaniach uczestniczyło ponad 300 osób. Wzięły one udział m.in. w wykładzie o języku polskim, warsztatach tłumaczeniowych, lekcji pokazowej języka norweskiego, zajęciach językowych z wykorzystaniem sztucznej inteligencji, pokazach hiszpańskich tańców i prezentacji na temat kultury francuskiej,

Wydarzenie odbyło się 12 grudnia br. Dziękujemy pracownikom i studentom Wydziału za przygotowanie ciekawych spotkań, a ich uczestnikom – za zainteresowanie naszą ofertą.

Fot. Yelyzaveta Ivanytska, Aleksandra Alyoshkina, Nadia Spitsyna

Warsztaty dla przyszłych nauczycieli języka polskiego

W ramach działalności Koła Edukacji Polonistycznej 14 grudnia br. odbyły się czterogodzinne warsztaty dla studentów filologii polskiej (specjalność nauczycielska), które dotyczyły następujących zagadnień: „Innowacyjne sposoby pracy z lekturą na lekcjach języka polskiego”; „Dokształcenie kompetencji tekstotwórczych uczniów”.

Warsztaty prowadziła doradczynie metodyczna mgr Joanna Sadłowska. Zorganizowano je we współpracy z Zachodniopomorskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

Międzynarodowy Dzień Studenta

Fot. materiały organizatorów

16 listopada br. studenci m.in. kierunków realizowanych na Wydziale Humanistycznym US – pod opieką nauczycieli akademickich, również z Instytutu Językoznawstwa US – zaprezentowali kilkanaście różnych krajów m.in. Chiny, Nigerię, Indonezję, Filipiny, Etiopię, Niemcy, Austrię, Hiszpanię, Włochy i Polskę. Na swoje stoisko zaprosili też studenci wymiany zagranicznej Erasmus. Podczas wydarzenia mieliśmy okazję poznawać inne kultury, obejrzeć występy artystyczne, spróbować dań z różnych stron świata i wziąć udział w licznych konkursach. Spotkanie było okazją do świętowania różnorodności naszej społeczności akademickiej, którą tworzą studenci z ponad 60 krajów. Więcej informacji znajduje się na stronie internetowej: <https://isd.usz.edu.pl/>.

Nauczanie języka polskiego jako obcego

studia podyplomowe

NOWOŚĆ

UNIWERSYTET
SZCZECIŃSKI

Nowe studia podyplomowe

Rozpoczęła się pierwsza edycja studiów podyplomowych: nauczanie języka polskiego jako obcego.

Studia przygotowują lektorów języka polskiego jako obcego/drugiego/odziedziczonego pracujących z osobami dorosłymi oraz z dziećmi na wszystkich poziomach zaawansowania znajomości języka polskiego (A1–C2).

Kierownikiem studiów jest dr hab. Agnieszka Szczaus.